

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

QƏRBİ KASPI UNIVERSİTETİ

FƏNN SİLLABUSU

“Təsdiq edirəm”

Kafedra müdiri: _____

Protokol № 1

Tarix: “12” sentyabr 202-ci il

KAFEDRA: Politologiya, Psixologiya və Sosial iş

FAKÜLTƏ (MƏKTƏB): Siyasi və ictimai elmlər

İXTİSAS (kodu): _____

FƏNNİN ADI : Politologiya

QRUP:

TƏHSİL FORMASI: Əyani

TƏDRİS İLİ:

SEMESTR: payız

I. FƏNN HAQQINDA MƏLUMAT:

FƏNNİNKODU: _____

TƏDRİS YÜKÜ (SAAT) CƏMİ: 30

MÜHAZİRƏ:15

SEMİNAR:15

PRAKTİK (LABORATOR) MƏŞĞƏLƏ:

DƏRS GÜNLƏRİ VƏ SAATLARI:

KREDİTİN SAYI: 5

II. MÜƏLLİM HAQQINDA MƏLUMAT:

Rəhimov Elxan Rəhim o.

Graduate of: Westminster School (Dubai, United Arab Emirates), Al-Hekma International Model School (Manama, Bahrain), United States Department of Defense Dependents School, HULT International Business School Bachelor Degree (London, UK), HULT International Business School Master Degree (London, UK), UNIVERSITY OF LONDON LAW SCHOOL (London, UK).

Adı , soyadı, atasının adı, elmi dərəcəsi, elmi adı

III. FƏNNİN TƏSVİRİ VƏ MƏQSƏDİ: “Politologiya” siyasət, siyasi proseslər və təsisatlar, siyasi hakimiyyət haqqında elmdir. Cəmiyyətin siyasi həyatının müxtəlifliyini və rəngarəngliyini əks etdirən politologiyanın başlıca vəzifəsi siyasi hadisə və proseslər haqqında obyektiv, elmi əsaslara söykənən məlumat vermək və bunlardan ictimai inkişafın mənafeyinə istifadə etməkdir. Kurs nəzəri və seminar (praktik məşğələ) dərslərindən ibarətdir.

FƏNNİN MƏQSƏDİ: Bu fənnin tədrisi qarşısına aşağıdakı məqsədləri qoyur:

- kursun əsas məqsədi tələbələrə müasir siyasi biliklər haqqında ümumi təsəvvürünün yaradılmasına kömək etmək;
- başlıca təlim vasitələri mühazirələr, məşğələlər, təqdimatların nümayişi, sinif müzakirələri, mütəxəssis məruzələri, komanda şəkilində yerinə yetirilən layihələr, rollu oyunlar, müxtəlif siyasi əsərlərin, o cümlədən jurnallardan, internet səhifələrindən götürülmüş məqalələrin təhlili və tənqididir.
- hər bir dərstdən əvvəl tələbə müəyyən olunmuş mətnləri və tapşırılmış bütün digər qiraət materiallarını oxumalıdır.

FƏNNİN TƏDRİSİNİN NƏTİCƏLƏRİ (HƏDƏFLƏRİ):

- Müvəffəqiyyətli bir tələbə kursun sonunda əsas siyasət konsepsiyalarını tam mənimsəmiş olacaq
- Emperik və normativ yanaşmalarla bağlı analiz qabiliyyəti yaranmış olacaq
- Müxtəlif siyasi təlimlərlə tanışlıq onlarda geniş və sistemli siyasi dünyagörüşünün formalaşmasına kömək edəcək.

ƏLDƏ OLUNACAQ TƏCRÜBƏ:

- Politologiya fənninin məqsəd və vəzifələri, elmi-tədqiqat metodları, digər elmlərlə əlaqəsi haqqında təsəvvürlərin formalaşdırılması tələbələrə bu fənnin digər elmlərlə əlaqəsini izah edir.
- Politologiya elminin yaranması və inkişafı dinamikasını fərqləndirir, mövzuya uyğun formanı müəyyənləşdirir və tətbiq edir.
- Politologiya təliminin məqsəd və vəzifələrini şərh edir.
- Politologiya təlimində tədris olunan nəzəriyyələr haqqında sərbəst fikir yürütmək və beynəlxalq aləmdə cərəyan edən hadisələr haqqında proqnoz vermək imkanları formalaşdırır.

DƏRSİN İŞLƏNMƏ FORMASI: (TƏDRİSİN FORMA VƏ METODLARI):

1. mühazirə
2. mövzunun müzakirəsi və diskussiya
3. video materiallardan və digər əyani vasitələrdən istifadə

YOXLAMA FORMASI: (*imtahan, yoxlama və ya kurs işi, müstəqil işlər necə aparılacaq*)

İmtahan suallarının sayını 50 müəyyən etmək. İmtahan zamanı tələbələr üçün müəyyən olunan 5 sualdan 4-ü bu 50 sualdan seçilir. Bir sual isə Esse formasında tələbə bir mövzunu seçir və onun haqqında yazır.

1. İmtahandan əvvəl məsləhət saatları təşkil olunur.

2. İmtahanlar və aralıq yoxlamalar (kollektivlər) kompyuterdə test vasitəsilə aparılır.
3. Tələbələrin imtahana və aralıq yoxlamalara buraxılması ilə bağlı məsələlər fakültə dekanı tərəfindən həll edilir. İmtahan və aralıq yoxlamalar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24 dekabr 2013-cü il tarixli 348 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ali təhsil müəssisələrinin bakalvriat və magistratura səviyyələrində kredit sistemi ilə təlimin təşkili Qaydaları"na əsasən aparılır.
4. Kurs işlərinin mövzuları, müvafiq ədəbiyyat əvvəlcədən tələbələrə verilir. Kurs işlərinin müdafiəsi kafedrada yaradılmış komissiya tərəfindən qəbul edilir.
5. Semestr ərzində hər bir tələbə 5 müstəqil iş yerinə yetirməlidir. Müstəqil işlərin mövzuları keçilən mövzuları əhatə edir. Hər bir müstəqil iş 10 balla sistemlə qiymətləndirilir və nəticə kimi bütün müstəqil işlərin ədədi ortası götürülür.

IV. ÜMUMİ QAYDALAR:

1. DAVAMIYYƏT: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25% -dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.

2. FƏNNİN MƏNİMSƏNİLMƏSİ QAYDASI:

Balların maksimum miqdarı – 100 bal

1. Semestr ərzində toplanan maksimum bal – 50 bal

- Dərstdə davamiyyətə görə maksimum - 10 bal

- Tələbələrin müstəqil işinə görə maksimum - 10 bal

- Seminar məşğələlərində fəallığa görə maksimum - 30 bal

(Əgər fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulubsa, onda kollektivlərə görə maksimum - 20, kurs işinin hazırlanması və müdafiəsinə görə maksimum - 10 bal verilir).

Seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3(üç) qiyməti olduğu halda ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə ona bal hesablanmır.

2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum - 50 bal

Tələbənin imtahandan topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.

3. Semestr ərzində və imtahanın nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir.

V. TƏLƏBƏLƏRİN BİLİYİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ:

Qiymətləndirmə meyarları:

- 51 baldan aşağı – "qeyri kafi" - F

- 51 - 60 "qənaətbəxş" - E

- 61 -70 -"kafi" – D

- 71 – 80 – "yaxşı" – C

- 81 – 90 – "çox yaxşı" – B

- 91 – 100 - "əla" – A

VI. FƏNNİN TƏQVİM PLANI: MÜHAZİRƏ

Həftələr	Mövzunun adı	Saat	Tarix	Qeyd
I	Siyasət haqqında biliklər Siyasət elminin inkişaf mərhələləri	2	15.09	
II	Dövlət Anlayışı - Dövlətin tərfi - İctimai Müqavilə Dövlətin rolu və gücü	2	29.09	
III	Siyasi ideologiyalar Siyasi hakimiyyət	2	13.10	
IV	Demokratiya Demokratiya anlayışı Demokratiyanın formaları	2		
V	Xarici siyasət - Xarici siyasətin anlayışı - Xarici siyasətin funksiyaları	2		
VI	Beynəlxalq münasibətlər - Beynəlxalq münasibətlər nədir? - Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyələri - Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsinin inkişafındakı əsas mərhələlər	2		
VII	Qlobal idarəetmə - Qlobalizasiya nədir? - Qlobal idarəetmə nədir? Qlobal Media və İctimai dilemma	2		
VIII	Oyunlar Nəzəriyyəsi Siyasi konflikt və təhlükəsizlik	1		

SEMINAR

Həftələr	Mövzunun adı	Saat	Tarix	Qeyd
I	Siyasət haqqında biliklər Siyasət elminin inkişaf mərhələləri	2		
II	Dövlət Anlayışı - Dövlətin tərfi - İctimai Müqavilə - Dövlətin rolu və gücü	2		
III	Siyasi ideologiyalar Siyasi hakimiyyət	2		
IV	Demokratiya	2		

	• Demokratiya anlayışı • Demokratiyanın formaları			
V	Xarici siyasət • Xarici siyasətin anlayışı • Xarici siyasətin funksiyaları	2		
VI	Beynəlxalq münasibətlər • Beynəlxalq münasibətlər nədir? • Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyələri • Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsinin inkişafındakı əsas mərhələlər	2		
VII	Qlobal idarəetmə • Qlobalizasiya nədir? • Qlobal idarəetmə nədir? • Qlobal Media və İctimai dilemma	2		
VIII	Oyunlar Nəzəriyyəsi Siyasi konflikt və təhlükəsizlik	1		

Müəllimlərin sizlə görüşdüyü seminar və məruzə saatlarından başqa sizə məsləhət olunan qəbul saatları da vardır ki, semestr ərzində sual və ya sorğularınız üçün həmin saatlarda kafedralara yaxınlaşa bilərsiniz.

VII. SƏRBƏST İŞ MÖVZULARI:

1. Siyasət, onun mahiyyəti və formaları
2. Siyasətin təkamülü və müasir dövrdə onun yeri
3. Demokratik sistem şəraitində idarəetmənin üstünlükləri
4. Cəmiyyətin inkişafında demokratiyanın rolu
5. Azərbaycan Respublikasının siyasi sistemi və xüsusiyyətləri
6. Dövlətin meydana gəlməsi və onu şərtləndirən amillər
7. Qlobal siyasət. Səlahiyyətli kimdir, dövlətlər və ya MNC-lər?
8. Beynəlxalq münasibətlər sistemində dövlətlərin güclənməsinin əsasları və onun nəticələri
9. Cəmiyyətin siyasi sosiallaşmasında seçkilərin rolu
10. Demokratik və qeyri-demokratik liderlərin müqayisəli təhlili
11. Milli maraqlar və milli təhlükəsizlik
12. Siyasi ideologiya və siyasi texnologiyalar
13. Milliyyətçilik: müasir dünyada anlayışlar, təkamül, formalar və inkişaf.
14. Azərbaycanın xarici siyasəti, inkişaf vektorları
15. Azərbaycanın xarici siyasətində Qarabağ aspekti
16. Rusiyanın xarici siyasəti, inkişaf istiqamətləri
17. Qloballaşma / çoxqütblü dünya kontekstində ABŞ xarici siyasəti
18. Xarici ölkələrdəki siyasi partiyalar və partiya sistemləri (Avropa Birliyi, Müstəqil Dövlətlər Birliyi və s. Ölkələrin təmsalında).
19. Böyük Britaniyanın partiya sistemi: tarixi və mövcud vəziyyəti.
20. ABŞ partiya sistemi: tarix və müasirlik

21. Dünya siyasətinə inteqrasiya
22. Müasir beynəlxalq münaqişələrin xüsusiyyətləri.
23. Siyasi xadimlərin imicinin formalaşmasının xüsusiyyətləri
24. Xarici ölkələrin siyasi elitası.

VIII. İMTAHAN SUALLARI

1. Azərbaycan Respublikasının siyasi sisteminin formalaşması və inkişafı
2. Dövlət idarəçiliyində parlamentin rolu
3. Azərbaycan Respublikasının siyasi strategiyası
4. İctimai birliklərin siyasi həyatda rolu
5. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin siyasi proseslərə təsiri
6. Müstəqillik dövründə Azərbaycanda siyasi proseslərin spesifikliyi
7. Keçid dövrünün əsas istiqamətləri
8. Azərbaycan diasporu: formalaşması və fəaliyyəti
9. Keçid dövrünün mahiyyəti
10. Siyasi proseslərdə liderin rolu
11. Siyasi təhlükəsizliyin hüquqi təmini
12. Azərbaycanın sosial-siyasi inkişafında beynəlxalq təşkilatların rolu
13. Cəmiyyətin demokratikləşməsi və onun sosial nəticələri
14. Keçid dövrünün seçki sistemi
15. Keçid dövrünün siyasi ziddiyyətləri
16. Cəmiyyətin təkmilləşdirilməsində ictimai rəyin rolu
17. İslahatların siyasət proseslərə təsiri
18. İqtidar və müxalifət münasibətləri
19. Müstəqillik dövründə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi
20. Müstəqillik dövründə idarəetmə sisteminin xüsusiyyətləri
21. Siyasi sabitliyin təmin edilməsinin yolları
22. Müstəqillik dövründə Azərbaycanda siyasi sosiallaşma
23. KİV-in siyasi proseslərə təsiri
24. Partiyalaşma və onun təsiri
25. Birlik və koalisiyaların yaranması və funksiyaları
26. Müstəqillik ərəfəsində Azərbaycanda siyasi durum
27. Siyasi böhranın yaranma səbəbləri
28. Seçki sisteminin təkmilləşdirilməsinin demokratik əsası
29. Azərbaycanda ombudsman təsisatının fəaliyyət istiqamətləri
30. Keçid dövründə siyasi böhranın təzahür formaları
31. Xarici siyasət anlayışı, mahiyyəti və onun dövlətin xarici funksiyası ilə nisbəti
32. Xarici siyasətin məzmunu, prinsipləri
33. Diplomatiya və diplomatik xidmət
34. Diplomatik danışıqlar
35. Konsulluq və onun fəaliyyəti
36. Təbliğat: tərfi və inkişafı
37. Təbliğatın formaları
38. Müasir terrorizmin xüsusiyyətləri
39. Beynəlxalq münaqişələrin sülh yolu ilə həlli üsulları
40. Azərbaycanın xarici siyasət resursları və mexanizmləri
41. Diplomatiya xarici siyasətin mühüm vasitəsi kimi
42. Diplomatlardan təyin edilməsi prosedurları
43. Diplomatik danışıqlarda istifadə olunan metodlar
44. Konsulların təyin edilməsi prosedurları
45. Fərdi və mütəşəkkil terrorizm
46. Müasir dünyada terrorizmə qarşı müqavimət
47. Beynəlxalq münaqişələrin strukturu və inkişaf prosesi
48. Müasir Azərbaycanın milli dövlət maraqları və xarici siyasət potensialı

49. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin əsas istiqamətləri
50. Xarici siyasətin nəzəri konsepsiyası
51. Dövlətin xarici siyasətinin həyata keçirməsində milli mənafe müəyyənədicisi amil kimi
52. Diplomatik qurumların inkişafı
53. Diplomatik sanksiyalar
54. Müasir dünyada terrorizmə müqavimət problemləri
55. Dövlət himayəli terrorizm
56. Beynəlxalq münaqişələrin tipologiyası və mahiyyəti
57. Beynəlxalq münaqişələrin strukturu və inkişaf prosesi
58. Təhlükəsizlik rejimi modelləri: ümumi, kollektiv və əməkdaşlıq
59. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin əsas vəzifələri və prinsipləri
60. Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərin münasibətlərin fəal iştirakçısına çevirilməsi prosesi

IX. TƏLƏB OLUNAN DƏRSLİKLƏR VƏ DƏRS VƏSƏİTLƏRİ:

Əsas dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Əfəndiyev, M. (1998) Siyasi elmin problemləri. Bakı
2. Hüseynov, R. (2017) Politologiya. Bakı
3. Şirəliyev H., Əhmədov Ə. (1997) Politologiya. Bakı
4. Şirəliyev H. (1998) Politologiya. Bakı
5. Teymurlu, M. (2014) Politologiya. Bakı
6. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (2004) Politologiya (Dərs vəsaiti). Bakı
7. Васи́лик М. А. (ред.) (2001). Политология. Москва: Гардарики.
8. Пугачев В.П., Соловьев, А.И. (1998). Введение в политологию. Москва: Аспект Пресс.
9. Heywood, A (2013). Politics. 4th ed. New York: Palgrave Macmillan.
10. Ranney, Austin (1996). Governing: An Introduction to Political Science. New Jersey: Prentice-Hall.